

Datums skatāms laika zīmogā Nr. COR-N-2025/0540
Uz _____ Nr. _____

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai
E-adresē

**Par konsultāciju dokumentu par
grozījumiem dabasgāzes uzglabāšanas
pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā**

Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Conexus) ir iepazinusies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) tīmekļvietnē 2025. gada 14. februārī publicēto konsultāciju dokumentu par grozījumiem dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā (turpmāk – metodikas grozījumi) un sniedz šādus iebildumus.

1. Saskaņā ar Regulatora 2020. gada 8. oktobra padomes lēmuma Nr. 1/15 "Dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" (turpmāk – Metodika) 34. punktu, informācija par regulatīvā rēķina atlikumu jāiesniedz Regulatoram ne vēlāk kā katra gada 1. jūlijā. Tajā laikā jau ir zināmi patēriņa cenu inflācijas un nominālās bruto algas izmaiņu rādītāji par iepriekšējo gadu. Tāpēc Conexus lūdz atstāt negrozītu 33.3. apakšpunkta redakciju attiecībā uz faktisko patēriņa cenu inflāciju, to neaizvietojo ar plānoto cenu inflācijas rādītāju. Savukārt 33.3.¹ apakšpunktā Conexus lūdz paredzēt, ka prognozētā nominālās bruto algas izmaiņu rādītāja vietā tiek lietots faktiskais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs.

2. Visās enerģētikas nozares pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikās ir noteikts, ka regulatīvajā rēķinā, cita starpā, ieskaita starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktisko vai prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, kā arī starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā. Šīs starpības aprēķināšanā tiek lietoti patēriņa cenu inflācijas vai nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvie rādītāji. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu regulējumu, Conexus lūdz atstāt negrozītu 33.3. apakšpunkta redakciju attiecībā uz vārdu "kumulatīvs", to neizslēdzot, savukārt 33.3.¹ apakšpunktu papildināt, paredzot, ka starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktisko nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā nosaka, izmantojot kumulatīvos nominālās bruto algas izmaiņu rādītājus.

3. Saskaņā ar Metodikas 34. punktu, informācija par regulatīvā rēķina atlikumu jāiesniedz Regulatoram ne vēlāk kā katra gada 1. jūlijā. Tā kā regulatīvā rēķina atlikuma aprēķināšana par visu 5 gadu regulatīvo periodu prasa vairāk resursu nekā par individuālu tarifu periodu, Conexus lūdz noteikt 58.³ apakšpunktā, ka Regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu par regulatīvo periodu jāiesniedz līdz 2026. gada 3. augustam (trīs mēnešu laikā pēc regulatīvā perioda beigām).

4. Atbilstoši šī atzinuma 1. 2. un 3. punktos minētajam, Conexus lūdz:

4.1. izteikt Metodikas 33.3.apakšpunktu šādā redakcijā:

“33.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktisko inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, kuru nosaka, izmantojot šādu formulu:

$$IIP_{kg} = ((I_{pers\ t} + I_{rem\ t} + I_{saimn\ t}) - I_{ne\ t}) \times (PCI_{pl} - PCI_{lf}),$$

kur:

IIP_{kg} – starpība starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktiskās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

$I_{pers\ t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla un sociālās izmaksas, kas attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

$I_{rem\ t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto ekspluatācijas remontu izmaksas, kas attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

$I_{saimn\ t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

$I_{ne\ t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās ekspluatācijas izmaksas, kuras attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu un uz kurām inflācijas radītas izmaksu izmaiņas regulatīvajā periodā nav plānotas [EUR];

PCI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotā plānotā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];

PCI_{lf} – faktiskā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];”

4.2. papildināt Metodiku ar 33.3.¹ apakšpunktu šādā redakcijā:

“33.3.¹ starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktisko nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$PIP_{t\ kg} = I_{pers\ BAI,t} \times (BAI_{pl} - BAI_{lf}),$$

kur:

$PIP_{t\ kg}$ – starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā perioda attiecīgajā tarifu periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņas radīto izmaksu pieaugumu šajā tarifu periodā [tūkst. EUR];

$I_{pers\ BAI,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [tūkst. EUR];

BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotais plānotais kumulatīvais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

BAI_{lf} – faktiskais kumulatīvais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

4.3. papildināt Metodiku ar 58.¹, 58.² un 58.³ punktu šādā redakcijā:

“58.¹ Sistēmas operatoram saskaņā ar šīs metodikas 33.3.¹ apakšpunktu ir tiesības regulatīvajā rēķinā uzskaitīt starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un faktisko nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā par visiem tarifu periodiem regulatīvajā periodā, kas ar Regulatora 2021.gada 1.marta lēmuma Nr.18 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem” lemjošās daļas 1.punktu noteikts no 2021.gada 1.maija līdz 2026.gada 30.aprīlim.

58.² Sistēmas operators šīs metodikas 49.punktā minēto informāciju 2025.gadā neiesniedz.

58.³ Sistēmas operators līdz 2026. gada 3. augustam iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu par regulatīvo periodu no 2021.gada 1.maija līdz 2026.gada 30.aprīlim, kas aprēķināts saskaņā ar šīs metodikas 31., 33. un 35.punktu.”

5. Dabagāzes izmaksas tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai ietekmē dabagāzes tirgus cena, kas nav atkarīga no sistēmas operatora. Attiecīgi dabagāzes cenas svārstību rezultātā sistēmas operatora izmaksas var būtiski atšķirties no tarifu projektā plānotām izmaksām.

Regulatora 2023. gada 13. jūlija padomes lēmuma Nr. 1/7 “Dabagāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” 30.2. apakšpunktā noteikts, ka regulatīvajā rēķinā ieskaita starpību starp plānotajām un faktiskajām (prognozētajām) tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabagāzes zudumu izmaksām.

Lai salāgotu regulatīvās prasības ar citās tarifu aprēķināšanas metodikās noteikto, Conexus lūdz veikt izmaiņas Metodikas 33.2. apakšpunktā un izteikt to šādā redakcijā:

“33.2 starpību starp plānotajām dabagāzes zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksām un faktiskajām dabagāzes zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksām. Izmaksu starpību aprēķina, ņemot vērā faktisko dabagāzes cenu tarifu periodā, nemainoties plānotajam dabagāzes zudumu apjomam un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanā patērētās dabagāzes apjomam tarifu periodā.”

Conexus atzinīgi vērtē piedāvātos Metodikas grozījumus attiecībā uz iespēju regulatīvajā rēķinā iekļaut starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu un faktisko nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu, tādējādi sistēmas operatoram sniedzot iespēju atgūt faktiskās izmaksas, kas saistītas ar uzglabāšanas pakalpojuma efektīvu sniegšanu.

Cienā

Valdes loceklis, komercpilnvarnieks

(paraksts*)

Mārtiņš Gode

* Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.

Māra Bukovska 26671283

Mara.Bukovska@conexus.lv